

ARADI HIRDETŐ.

Szerkeszti 's kiadja Sveszter Ferencz.

40-dik szám. Szombaton September 30-án 1848. 7-ik évi folyam.

Az előfizetésidő és hirdetések

naponként elfogadtatnak a' szerkesztőség irdájában (Forray utczában, Viszkub háza 1. emeletében) reggeli 7 órától fogva estéli 6-ig.

A' negyedévi előfizetésidő házhozhordással együtt 43 kr.; Uj-Aradra 50 kr.; boritékban 10 krajczárral több; 's postán bérmenten 1 ft 6 kr. pengő pénzben.

Az iktatásidő 6 nyomtatott sort felül nem muló hirdetésekért 18 kr.; többet foglalókért minden hasábsortól 3 kr.; és ismétlésnél 2 kr. p. p.

2009 sz. H i r d e t é s.

A' csász. kir. dohánygyári igazgatóság 1848-ik évi augusztus 4-ről ¹²²³/v.p. sz. a. kelt rendelvénye folytában, valamennyi a' dohánytermesztőkkel termésük általvétele végett, fenálló szerződések a' leköötött időfolyamatban teljes erejökben maradnak, így tehát azon természetőknek továbbá is a' szerződött előpénzek a' pesti, tolnai, szegedi, aradi és debreczeni cs. kir. dohánybeváltó hivataloknál kiszolgáltatandók, és e' dohánylevelek szerződött időre általvétetendők.

Ellenben egyéb nem szerződött felektől ez idei dohánytermésből csak akkor és annyi dohány a' fenemlített beváltóhivataloknál közbeváltás utján vásároltatni fog, a' mennyit a' fenemlített dohánygyári igazgatóság üzlete szükségei fedezésére megkivántatónak elismerend.

A' cs. kir. dohánybeváltó hivatalok igazgatóságától.

Kelt Pest september 1-én 1848.

H i r d e t é s.

Aradváros tanácsa részéről mindazon polgárok, kik jövő 1848⁹/₉ katonai évben korcsmát nyitni szándékoznak, felszólítatnak: miszerint ezen kívánságukat — a' számvevői hivatalban megnyitott ivbe — neveiknek leendő bejegyzése által f. e. octoberhó 20-ig nyilvánítani el ne mulasszák.

Az aradi hangászegyletben

az iskolai pálya

folyó év october 1-én kezdődik, hová a' meghívás számos részvétel végett ezennel tétetik.

Klein Ferencz,

seb-, fog- és szülész orvos,

october 1-ső napjától fogva a' bárány utczában, özvegy Szalbeknö háza 1-ső emeletében lakik.

egy tanuló

felvétetik

Sveszter Ferencz

könyvnyomdájában.

Néhány oskolás gyermekek

felvétetnek az uj oskola-pálya beérkezével lak és tápzatba egy az oskolához közel lévő tisztes házba. Bővebbet a' szerkesztőségénél.

Oktatási ajánlat.

Fehér varrásban, fehér, fekete, arany- és egyéb hímvarrásokban, horgolásban, és egyéb különféle kézi munkákban, továbbá olvasás, irás és számvetésben oktatás adatik az azelőtti templommost szabadsajtó utczában, a' 2 pisztolyhoz czimzett Novák házában földszint. Bejárás a' keresztt utczában.

Ugyan ott egy

újlag butorozott szoba

egy tisztes asszony számára minden időben bérbe adandó.

Hölgy és férfi divatképek,

mozgékonyok és mozdíthatlanok, f. második fél évre kaphatók a' szerkesztőségénél.

Liptai sajt

az első küldet megérkezett Aradon a' „fekete kutyához“ czimzett fűszerárudában. Ugyanezen kereskedés ajánl merített írópapirost kancellariák számára jutányos áron.

Elvesztet.

E' f. e. september 23-án este felé itt Aradon eltévedt egy nyolcz hónapos, kevéssé borzas, mintegy kilencz vagy tiz hüvelknyi magas, apró nemből való, vágatlan fülű és farku, de fekete czim-

páju és szemű tiszta fehér kis szuka kutya. A' megtalálója e' lapok szerkesztőségéhez a' kutyát jutalom felvétele mellett átadni szíveskedjen.

Bérbe adandó.

Az ugynevezett Orczyutczában 781 sz. a. házban egy igen kényelmes és száraz lak 6 szobával, kamara, kis pincze, padlás, 4 lóra istálló és mellette kocsiszínnel minden nap kiadandó. Értekezhetni Lister Antal városi kamarás ural.

T u d ó s í t á s.

A' naputczában 757. számú volt Markolt-féle ház folyó év november 1-től fogva korcsmáltatási hasznóbérbe, vagy lakásul kiadó, vagy örök áron eladó. Értekezhetni mostani tulajdonosával, Gózon János ácsmesterrel.

Bérleti és eladási jelentés.

Az aradi határban, nevezetesen Szeretházán, mintegy 60 lánccz szántó föld és 56 lánccz rétföld minden órában bérbe kiadó; miről a' Kossuthutczában, 588 sz. a. Czipra házában

özvegy Urbányi Katalin

tulajdonosnéval értekezhetni, hol is egy pótrási szőlő idei termése, mintegy 180 akóból álló, a' sajátó alól eladó.

Bérbe adandó tanya.

E' város határában egy tagban több lánccz földekből álló tanya f. év october 1-től fogva bérbe adandó. Bővebb tudósítást adhat Prohászka Ferencz városi aljegyző.

Bérleti árverés.

Temes vármegyében helyezett és Arad városától egy órai távolságra fekvő Németség, másképp Szegenthau (Dreispiß) helységében a' bolt- és vadászati jognak azonnal; — az italméresi- és mérszárszékijog gyakorlatának pedig e' f. e. november 1-én megkezdendő és három évig tartandó hasznóvételére nézve f. évi october 1-ső napján, délutáni órákban a' helyszínén a' tisztartói irdában nyilvános árverés fog tartatni. Bérleti kívánók 10száztoli bánpénzzel ellátva ezennel meghivattatnak.

2067 sz. H i r d e t é s.

Az aradi álladalmi urodalom ménesi kerülete részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a' temesi álladalmi Igazgatóság folyó évi september 21-én 10491 szám alatti rendelet nyomán 9798 részlet (portio) szalma árcsökkenés útján megszerzendő lévén, eziránti nyilvános árcsökkenésnek határideje f. e. october 3-ik napjára határozottatott, melly árverésnek elmúltával utóigéret el nem fogadtatik.

Ki ezen árlejtéshez járulni szándékozik, a' kített napra a' ménesi Tisztartóság paulisi hivatal

irdájába, hol az árverés reggeli 9 órakor kezdődni fog, ezennel illendően meghivattatik.

A' ménesi álladalmi Tisztartóság.
Paulison septemberhó 27-én 1848.

H i r d e t m é n y.

Sz. kir. Arad városa részéről a' bárány-, borju-, sertés- és kecske húsnak darabonként árulási jogért járuló díj-szedésnek csak egy évre hasznóbérbe adása iránt f. e. october 7-ére árverés hirdettetik; melly körüli feltételek a' jegyzői hivatalban megtekinthetők.

H i r d e t m é n y.

Sz. kir. Aradváros tanácsa részéről a' megkívántató kenyéradagok szállítása iránti árlejtésül f. e. octoberhó 7-ike tüzetik ki azzal, miszerint vállalkozni kívánók a' feltételeket a' számvevői hivatalban addig is megtekinthetik.

Birói árverés.

Néhai Illits György után maradt és Radivojevic Alka mint egyik örökösre szállott 's birói foglalás alá vett b. v. ráczutczai 143 sz. a. lévő ház f. e. october 17-én első, 's ha szükségeltetnék, november 17-én második árverésen; — továbbá pernyáva külvárosban 338 és 339 sz. a. fekvő szőlőkert hozá tartozó épületekkel f. e. october 18-án, és ha szükségeltetni fog, november 18-án délutáni órákban a' helyszínén tartandó árverésen legtöbbet ígérőnek elfognak adatni.

Petrovics János,
végrehajtó tanácsnok.

H e l y b e l i.

September 21-én Temesvárról az ottani nemzetőrség, és a' cs. kir. tüzérség őrkisérete alatt hihetőleg a' közönyösnek nyilvánult aradi várba küldetett 9400 golyóból állott szállítmány Uj-Aradon éjszaka elfogatott, minthogy az illető járásbeli szolgabíró ezen szállítmányról, a' mint illetet volna, nem tudósított. Ezen készlet az uj-aradi nemzetőrség kíséretében viradón a' pécskai táborba küldetett.

Ugyanazon éjszaka serény nemzetőreink Torontál megyei 9 ráczot elfogtak, kik itt utlevél nélkül kalandoztak.

Nálunk a' toborzásoknak előmenetelők igen örvendetes, minthogy honvédeknek sok derék, de közbe-közbe nagyon is fiatal egyén beállott, kik közül f. hó 23-án és 29-én kocsikon többen rendeltetésük helyére elszállítottak. Áldás és szerencse kísérje őket!

V e g y l e t.

—^o. Pest, sept. 21-én. A' magyar kiküldöttség — a' „Közlönynek“ sept. 18-án bécsből írják — délutáni 2 órakor megérkezett, és örömmel fogadtatott. Deák az országgyűlés elnökével értekezett. Strohbach nyilvánítja, az „ügyek rende“ a' háznak meg nem engedi, küldöttségeket elfogadni. Erre Deák azt viszonzá, a' ház határozon iránta, csak azt kívánja, hogy a' küldöttség megérkezése, és föltett szándéka a' háznak tudomására essen. Strohbach még abba sem akart beleegyezni. De midőn Deák ezen vonakodást írásban kérte, azt felelé, hogy e' dolog fölött tanácskozni fog. Innen látható, hogy igazságos ügyünk bécsben minő rokonszenvre talál, és millyen ármányokkal kell küzdenünk, hogy azt a' nyilvánosság terére hozhassuk.

19-én a' meghitelező levél alapján a' küldöttség elfogadásáról, vagy el nem fogadásáról vitatkoztak. A' balfél erősen küzdött az első mellett, mialatt a' tulsó fél az ügyek rendéhez ragaszkodott. Eszközölő ajánlatok is tétettek, nevezetesen egy választmány kinevezésére, mellynek a' küldöttség bizományát előterjeszse. A' szavazás 186-tal 108 ellenében történt, tehát egy többség 78 szavazattal a' küldöttségnek az országgyűlésen leendő elfogadása ellen, 's e' szerint határozatott, hogy a' küldöttség bizományát az elnökség utján adja be. Az azonban erre rá nem állhatott, így tehát tegnap Pestre ismét visszatért. Elutaztuk előestéjén fényes fáklyás zenével tiszteltettek meg, mellyen közel 30,000 ember jelen volt, melly alkalommal népuralmi lelkes szónoklatok intéztettek a' küldöttséghez és ettől viszonzottak. (P. Ztg.)

—^o. Buda, sept. 23-án. Ó fensége a' nádor és kir. helytartó tegnap este 10 órakor itt váratlanul megérkezett, gr. Batthyány L. miniszterelnökkel néhány óráig értekező tanácsot tartott, és ma délelőtti 10 órakor ismét elutazott.

—^o. Pascal Duprat úr írja a' „Kossuth hírlapja“ a' francia nemzetgyűlés tagja és hajdan a' „Revue indépedante“ hírlapnak főszerkesztője, a' francia kormánytól különös diplomacai követéssel Pestre küldetett. Eljövetele minden órában váratattik. Frankfurt legelsőbb fogadott magyar követet — a' francia nemzet volt az első, melly magyarországba követet küld. Isten hozza!

—^o. Budapest. Kossuth már elindult, hogy a' haza ellenségei ellen általános népfölkelést gerjeszzen.

—^o. Pest. Egy Lafite nevű úr, hajdan tengeri francia haditiszt, engedelmet nyert, Pesten lakó francziákból egy francia hadsereget alakítani, hogy országunk szabadságaért küzdjenek. Ezen sereg a' magyar színeken felül a' francziákat is hordozza és egyenruhájuk a' párizsi nemzetőrségéhez hasonló leendő. (Telegr.)

—^o. Ujvidék, sept. 16-án. Mult héten a' rácok Ujvidéknél és Futaknál veszteséget és kudarcot vallottak. Ujhelyből, mellyre 13-án éjszaka 14-ikre kelve rajtaütni akartak, az ott őrsereg-lő Zanini olasz gyalogezrednek négy századától szuronyra hányattak. Tisztek és közemberek legnagyobb elszántsággal és vitézséggel harcoltak. Az ezred e' szerint öt holtat és néhány sebhedt számlál. Szintolly vitézséget mutatott Don Miguel két százada, kik a' megrohantaknak Pétervárról segedelmökre siettek. Következő nap a' rablók a' dunán átkelni és Futakot megrohanni akarak; de az őrsereg olly heves fegyver- és ágyutűzzel fogadta, hogy mindjárt megfutamodtak. Egy ágyugolyó széttördelt egy kompot, és a' mi azon volt és uszni nem tudott, halálát a' duna hullámaiban lelé. A' sláviai uj főhadi kományzó, Blagoevich altábornagy is erélyes parancsnok. Így Ujhelyet elárkoltatá, és a' munkások városi felügyelőjének, ki magát egy kevéssé lanyhán viselte, egy közel lévő fát mutatott, és pedig e' szavakkal: „Holnap ott lóg, ha ma kötelességét elmulasztja.“ Így kering a' hír. A' karloviczi főpüspöknek a' 14 napra kikért fegyverszünet meg nem engedtetett, ámbar Blagoevich és ő egymást gyermekségüktől fogva ismerik. A' tábornagy kereken megmondá vélekedését, melly szerint az expatriarchával semmi tanácskozásba nem ereszkedhetik. (P. Ztg.)

—^o. Zágráb. Három nap óta nagy tömeg serezsánok vonulnak a' fővároson keresztül a' Dráva felé. Zászlóik feliratai: „császárukért“ jelszóval eléggé mutatják, hogy csupán dynastiai érdekekben (?) vitetnek a' harczmezőre. A' csapatok egyébiránt legkevesebb sem gyanítják, milly gaz, szabadságellenes célokra használtatnak; mert ők jókedélyűek, sőt vidámak, 's a' legszorosb rendet tartják. Egyedüli kívánatuk: minél előbb rendeltetésök helyére, Osztrákhon szabadsága mérsárszékére vitetni! E' napokban ide Grätzből sok hadiszeres szekerek a' felügyelő személyzettel 's két szekér lószerszámmal érkezendnek. Ezen hír következtében, mellyről mi kezeskedhetünk, mind inkább kitünik, hogy az osztrák kormány Magyarhonban milly szerepet játszik. (Laib. Z.)

Jellachich azt igéri, hogy oct. 21-én Buda-Pesten sláv országgyűlést tartand, mellyben csak egy magyar szót is kiejteni szoroson tiltva leendő. Ez még nem elég, hanem a' tisztelt úr a' „Magyarhon“ nevet is eltörölni, 's helyében ezután az országot „Pannonia“ névvel neveztetni szándékozik. (Sokat akarna a' szarka, de . . . — Osztán jó lenne Jellachichnak figyelembe venni, mit a' becsi „Freimüthige“ mond, hogy az Olaszhonban állomásozó határőrvidéki ezredek azon nyilatkozatot tették: miszerint Horváthországba vissza nem térendenek, és a' bán Magyarhon elleni vállalatához csatlakozni egy általában nem akarnak). (P. Hirl.)

—^o. Pécs et 400 főnyi horvát sereg elfoglalá.

—°° Somogy vármegye. Kaposvárról érkezett levél szerint Somogy megyébe 10,000 horvát nyomult be; Takácsi nevű helységben 100 ökröt és 4000 birkát vettek el a lakosoktól. Nem tesznek semmi személyválogatást, a földművest úgy kirabolják, mint az urat. Az elkeseredés Jellachich és ördögi pártfogói ellen határtalan. Tehát ez Magyarország szabadítója? Ez tartsa fen a birodalmat maga épségében!?

—°° Hurbán a rossz hírű panszláv és volt lelkes az egyértelmű Hodzsa és Stúrral Nyitra megye felső részébe fegyveres katonai erővel benyomult, és már Verbőczön és Miaván erős lábra kapott. A veszély nagy! — Markó követ kir. biztosnak Nyitrára küldetett.

—°° Sept. 21-én Sz.-Tamást mieink megtámadák, de azt egészen bevenni még nem sikerült. Az ütközetet maga Mészáros, legnagyobb vitézséggel vezérle. A legveszélyesb örsöket választá magának, 36 ágyut sütöttek el reá, és ő rettentetellenül megállott. Midőn látá, hogy a hidat a csatornán parancsára még be nem akasztották, neki vágatott a csatornának, a tulsó parton rendeltést tett, s lovára pattanván ismét visszausztatott.

A hadügyminister érdemeinek elismerése sept. 24. tartatott képviselőházban a jegyzőkönyvbe beiktattatott. (P. Ztg.)

—°° Nem rég kiadott kir. parancs következtében Lembergbe futár küldetett, hogy bécsben állomásozó magyar katonaság haza eresztessen. Hammerstein az ottani parancsnok azonban a királyi rendelet daczára úgy nyilatkozott, hogy a katonaságot el nem bocsátja. Milly iszonyatos játék üzetik a herceg parancsaival, itt ellenszegzik magukat a király világos parancsainak, ott ismét a legnagyobb önkényt gyakorolják azon szín alatt, mintha a király akaratát akarnák teljesíteni a nélkül, hogy a parancsot előmutathatnák.

—°° B u d a. Nyomatott proclamatiókból, mellyek Kiss ezredes táborába behajtatott foglyoknál találtattak, nyilván kitetszik, miszerint a szerblók föltett szándékukra igen hasznosnak találtak, az ausztriai császár iránt hűséget — csak szinlelni, most azonban az álorczát már levetik, és tulajdonképeni szándékukkal előállnak. A proclamatió a határőrvidékiekhez van irányozva és szémszúró lerajzolásban előszámlálja a vétkeket, mellyeket az ausztriai kormány a szerbek ellen nevelésük és kiművelésük szántsándékos elhanyagolásában, minden ipar és kereskedés elnyomásában a katonai végvidéken elkövetett. (O. P. Ztg.)

—°° P e s t. E napokban falaink között szivemelő nép ünnepünk volt. Az első magyar ezred, melly a nemzetiek közé soroztatott! A porosz herceg nevet viselő első zászlóalj magyar zászlót kapott, mellyre a hazának, a királynak, és alkotmányának kitörő lelkesedéssel hűséget esküdt. A

zászló anyja Batthyány L. grófnő vala, több éve óta nemzeti ünnepélyeink ragyogó csillaga. A bator katonák újjászülötteknek érzék magukat, mindőn a nemzeti zászlót előttük lobogni látták mellynek vérüket és életüket feláldozni készek. Ezen nemes hadfiaknak lelkesedésük milly való és nagy, egyebek közt csak a következő példát mutathatja: A zászló felszentelése után egy kötelegény saját ösztönéből a rendből kiállván, fegyverével tisztelgett, és látható lelkesedéssel felkiáltá: „Éljen Kossuth!” az egész zászlóaljnak durrogó éljene vala a viszhang. De sajnós, a tisztelet felől ugyanazt nem jelenthetjük. Közülök csak keveső maradt a nemzeti zászló alatt: Szél kapitány most már őrnagy, és Czeller hadnagy, jelenleg kapitány. A többiek idegenek voltak, és elhagyták a hazafiui érzelmű zászlóaljt. (Ung.)

—°° A Hardegg cs. kir. vasas ezrede, Kresz könnyű lovassága, melly utóbbi nem ré Budán tanyázott, hír szerint Jellachich hadseregéhez csatlakozott. Ugyanazt mondják Vrbnáról is.

—°° Diósd. (Fehérvármegyében.) A né mindenütt jó és háladatos, ha el nem csábítják és izgatják. Az órási szőlősgazdák háladatosságból minthogy a hegyvám eltöröltetett, a szorongatott haza gyámolítására gyűjtést rendeltek, és előlegesen már 120 pftot beküldöttek.

—°° A váci utczában Alter urnak „Zsófia főhercegnőhöz” nevezett divatárudájának címeri most már látatlanná lön az portékkal eltakartatván. Ha Jellachich mégis Pestre benyomulna — majd ha! — e főhercegnő tán csak megint mutatja magát egész dicsőségében. (Ung.)

—°° Komáromban sept. 18-án hír szerint gyujtogatás által történt tűzveszély alkalmával közel 1000 ház és sok gabona-szállító hajó a dunán elégett. Egyedül Szina ház kára 150,000 pft-ra menni mondatik. (Sp.)

—°° T a l á l m á n y. Barcelona sept. 1-én Roura José az idevaló kereskedelmi tanácsnak vegytani oktatója, új lőport talált fel, melly a tüzérkar által végbevitt kísérletek után a közönséges lőpor ellenében nemcsak hasznavehetősege, hanem aránytalan csekély árával igen jelesnek mutatkozik. A spanyol kormány eddig e találmány titkának megtartására egy lépést sem tett, mi közben francziahonban egy nagy befolyású személy azt nyilvánítá, hogy az ottani kormány nem idegenkedne a feltalálónak találmánya felfödözéseért egy millió frankot jutalomul rendelni.

—°° Bécsben egy szabadkőműves-gyűlde nyitott meg, melly a németországi nagy gyűlde szerint van képezve. Itt egyébiránt nem az ujnak felállítására, hanem egy régi gyűlde felélesztése tárgyaztatik, melly a nagylelkű II. József emlékeztetésével szoros kapcsolatban áll. A szent József gyűldéjének megújítása, mellyben a köz-

tiszteletű császár a' szabadkőműves-rendbe lépett, az ausztriai állásokra nézve nagy jelentőségű. (Pesten is alakul egy szabadkőműves-társaság.)

(G. Bl. der O. P. Ztg.)

—°. Öreg kertészek tapasztalataik szerint a' rubin minden szőlőfajok közt legalkalmasabb mély nyirkos földbe keleti és nyugoti helyzetben; a' déli részen a' rubin kétszer hajt, verőfényes helyeken meg sem terem, csak a' kijelölt helyeken nő legjobban. Minő jó és hasznos némelly földbirtokosoknak, kik szőlőt szedni szeretnek, és szőlő-termesztésre nem kedvező helyök van.

—°. Alkalmatos-e a' lóhere lótar-
karmánynak. E' kérdést gazdaságbeli építőmes-
teremnek tettem. „Olly jó, mint a' zab“ va-
la hirtelen meggondolt felelete. Nem olly helyte-
len e' véleménye, ha mindjárt a' lichtenhofi hírla-
pok 1848-iki 5-ik száma alatt 37. oldalon olvasha-
tó: „A' lovaknak többet árt a' lóhere,
mint használ.“ Mit mond a' tapasztalás e' czikk
felől? Azt mondja: hogy a' lóhere széna közé ke-
verve tavasszal dicsó takarmány. A' lóhere vér-
gyomor- és béltisztítószer, mi által kivált a' lovak-
nál sokféle kóranyag eltávolíttatik. Ha a' lovakon
torokgyik van, adj nekik zöld lóherét — épen er-
ről van a' szó — és meggyógyulnak az állatok.
Bár csak minden lótenyésztő adhatna télen át mind-
anny szor zöld lóherét torokgyikos lovainak, ugy
beteg lovai körül egy gonddal kevesebb volna. Ha
a' lovak kikelet vagy nyáron egy kevéssé fölhe-
vülve térnek haza, ugy csak egy nyaláb zöld ló-
herét vetünk elejök a' jászolrácsba, mohón eszik,
és a' leöntöttet azonfelül zabbal meghintjük. A'
zöld lóhere halkkal hűsít és az állatok szomjusá-
gát oltja. Csakhogy ovakodjunk nedves lóherét az
állatoknak adni, felpuffadásoktól, sőt gyomor- és
bélgyulladásoktól ezen esetben különösen tarthatni.
A' zöld lóhere csikókra nézve részenkénti pótléka
a' szabad legelőnek. Heiszler. (Fr. Bl.)

—°. Gőzcsövek a' szénában. Német-
alföldön a' nedves szénának betakarításánál abban
gőzcsöveket következőleg alkalmaznak. Néhány
zsákot szénával vagy szecskával megtömünk, és a'
szénaspajtában némelly helyeken felállítjuk. Körü-
löttük felrakjuk a' szénát, és amint a' széna fel-
rakodik, ugy a' zsákokat is mindig felhuzzuk. A'
zsák alatt egy cső alakul, és midőn azt legfőnt
kihuzzuk, ugy egy tárt légcsőnk van, melly a'
nyirkos széna forrásánál nagy szolgálatokat tesz,
minthogy az olly nagyon meg nem fül, mi által
először nem olly tűzveszély támad, és másodsor
a' takarmány egészségesebb mivoltu.

—°. A' tövises disznó rendszerint igen meg-
vettetik, a' mezei gazda ártalmas állatnak tekinti,
a' pajkos gyermekek felfürkészik és ebeket uszít-
nak rá; általában, a' hol 's a' hogy' csak lehet,
öldöztetik. Azt költik felöle, hogy almákat és egyéb
gyümölcsöt elragadoz, mellyeket tövisain elhord.

VII. év folyam 40-dik sz.

Nemcsak e' dolog nem találtatott igaznak, hanem
még az is kétséges, hogy a' tövises disznó valaha
növényországi szereket megérintsen; de a' mi bi-
zonyos, az abban áll, hogy húsra nagy étvágya
van, mire nézve tápszatja vakandok, patkányok, me-
zei egerek, kúp- és vizicsigák, hernyók, marha-
böglyök, és általában minden férgekből, az az: ál-
latokból áll, mellyektől a' mezei gazda igen örö-
mest megszabadul, és minthogy azonfelül felénk és
se harapni, se sebesíteni nem ügyekszik, így tehát
a' helyett, hogy elpusztítanánk, szaporításán kel-
lenne lenni.

—°. Varacskosbékák elvesznek vagy eltün-
nek, hogyha azokat vagy lyukjaikat szekérkenő-
vel megkenjük. (Fr. Bl.)

—°. Baromnevelés. Szer a' tehenek el-
vetélése ellen. Hofschläger azt állítja, hogy
az elvetelés oka abban áll, ha több anyag megy
át a' hasas állatok verébe, mint a' mennyi nekik
hasznos. Minthogy a' borju megfoganzásától fogva
a' köldökzsinór által csak a' vértől tápláltatik, így
a' borju, ha a' tehen véredényei túlságosan meg-
töltetnek, mint a' mennyire nekik jól esik, az ál-
tal beteges állapot és annak következtében elveté-
lés áll be. Annak elmellőzésére Hofschläger
azon tehenen, melly már 5 hónap óta hasas, 5 font
vért ereszt; ez olly működés, mellynek legjobb
következménye volt. (G. Bl. der O. P. Z.)

—°. Észrevétel a' tej fölött. A' reg-
gel fejt tejben sokkal több zsíros rész és téjszin
van, mint az estéliben.

—°. A' megromlott gabona lisztje-
nek használása. Londonban tett több kísérle-
tek bizonyíták, hogy a' megromlott gabonából
nyert liszt még szintazon használatra fordíttatha-
tik, mint a' jó gabona lisztje. Csupán-csak csalánt
kell a' dagasztásra szánt vízben főzni. A' kenyér
akkor tökéletes egészséges, és rosz ízű nem leend.

—°. Aphorismák a' mezőgazdaság
köréből.

1. A' növények egy szántóföldön az ember
szavaihoz és cselekedeteihez hasonlítanak; ő általuk
mind a' kettőnek belsejét megösmérhetni.

2. Elve az az isteni rendtartásnak, hogy a'
cél mindig eszközzé és fordítva az eszköz mindig
megint czéllé válik. A' ki erre a' gabona változás-
nál vigyáz, az a' mezei munkának felét már megtette.

3. A' mezei munka és marhatenyésztés ikerek,
mellyek közül egyik a' másika nélkül csak ritka
esetekben lehet el.

4. Valamint tompa kések közt egy éles
kés nem sokára elromlik, ugy lomha cselédség
közt a' legjobb szolga hamar megromlik.

5. Egy falusi jószág milliomos kezében több-
nyire csak tehen, mellyet téjjel itatnak, hogy is-
mét tejet adjon.

6. A' perfolymat a' mezei gazdaság folytatá-
sában a' legveszedelmesebb bélférgek. (Fr. Bl.)

—^o. Pesten nem rég egy fiatal adós' vagyónát akarék elfoglalni, minthogy azonban szobájában találtatott bútorok a' házigazdaé valának, arra erőttették a' bírák, hogy valamely fekvő jószágot jelöljön ki, mire ő egészen megnyugodtan a' falon lógó magyarország földképét levevén az asztalra tette. „Tessék uraim“ mondá „válaszszanak, ha valahol telket bírok, ugy annak bizonyosan itt kell lenni.“

—^o. A' francia nemzet legtöbbet morog, legjobban engedelmeskedik, és legkönnyebben felejt.

Az aradi gyorskocsin

megérkeztek Pestről,	Pestre utaztak,
Hétfőn szeptember 25-én:	Csütörtökön sept. 28-án:
Tököly asszony.	Bohus úr.
Hirschl úr.	Friebeisz úr, 2 helyet.
Mayerfy úr.	Müllek úr.
Müllek úr.	Szekulits úr.
Thodorovits úr, 2 helyet.	

Gabona és liszt ára Aradon 1848. évi sept. 29-én.

Nevenként:	Egy posonyi mérő váltópénzben					
	legjobb		középsz.		silány	
	ft.	kr.	ft.	kr.	ft.	kr.
Tiszta búza	4	30	4	15	4	—
Kétszeres	3	30	3	15	3	—
Rozs	3	—	2	45	2	30
Arpa	1	45	1	36	1	30
Zab	1	36	1	30	1	24
Kukoritz	2	30	2	15	2	—
1 mázsa lángliszt	14	—	—	—	—	—
1 „ Zsemleliszt	11	—	—	—	—	—
1 „ Fehér kenyérl.	9	—	—	—	—	—
1 „ Fekete szinte	5	—	—	—	—	—

Maros vizállása: September 29-én reggeli 8 óra-
kor: 0' 10" 0''' a' zerus felett.

Sept.	Neve és sorsa a' meghalálozottnak	Vallása	Kora	Betegsége	Lakása és halálozati helye
17	Bárdy András, szabó inas	Ágost.	17 e.	idegláz	Sz.-Páltér.
—	Gazsu Roza, földész' l.	Kath.	18 —	gutaütés	Téglautcza 364
—	Duzsik György, földész' f.	—	18 —	forroláz	Poltura.
—	Laska Flóra, földész' l.	G. n. e.	10 —	vizkór	Pernyáva k. v. 536
—	Ilka Száva, földész	—	50 —	tüdővész	szinte 481
—	Miron Péter, földész' f.	—	1 —	aszalvány	Tanya.
18	Klausz Ferencz, szabómester' f.	Kath.	13 —	forroláz	Angyalutcza 166
—	Markovits Anna, földész' l.	G. n. e.	1 ¹ / ₂ —	asszalvány	Sarkad k. v.
—	N. N. földész	—	21 —	halva talaltatott	Sétány.
—	Alexits Atyen, szappanos	G. n. e.	24 —	tüdővész	Gája k. v. 358
—	Alexits Vaszalia, földész' f.	—	11 —	vizkór	szinte 358
—	Szito Pál, földész' f.	Kath.	15 hó	aszkor	Gája k. v. 50
—	Burdán Juon, szinte	G. n. e.	8 n.	göresök	szinte 774
19	Kováts György, földész	Kath.	72 e.	aggság	Czimerutcza 856
—	N. Károly, leányé	—	11 hó	agylob	Sarkad k. v.
—	Levi Anna, zsibáros' l.	Izr.	13 —	göresök	Hidutcza.
20	Todorov Katalin, földész' l.	G. n. e.	4 e.	epeláz	Pernyáva k. v.
—	Todorov Lenka, szinte	—	1 —	aszkor	szinte 611
—	Gulyás Jul'anna, szinte	Kath.	5 —	szinte	Marospart.
21	Kádár Mihály, földész' f.	—	8 n.	göresök	Pernyáva k. v.
—	Pankotán Nika, szinte	G. n. e.	3 e.	vizkór	Poltura.
—	Kozó István, kovátslegény' f.	Kath.	9 hó	göresök	Naputcza.
—	Heitz Lenárt, földész	—	88 e.	aggság	Ujvilágutcza 7
—	Recske Erzsébeth, földész' l.	—	10 —	vizkór	Pernyáva k. v.
—	Rotyhézer Zsófia, özvegyő	—	77 —	aggság	Kossuthutcza.
—	Gomisek Berta, cipésmester' l.	—	7 hó	göresök	Kigyóutcza 254
—	Todor Jelina, földész' l.	G. n. e.	3 n.	szinte	Pernyáva k. v.
—	Joanovits Mária, asztalos' l.	Kath.	15 hó	aszkor	Halászutcza 19
23	Nedelko Mita, földész' f.	G. n. e.	6 —	göresök	Gája k. v.
—	Alexits Panta, szűcs' f.	—	11 e.	forroláz	szinte.
—	Janek János, földész	Kath.	40 —	aszkor	szinte.
—	Illés Gyula földésző	G. n. e.	60 —	nádrarak	Pernyáva k. v. 173
—	Szimionovits Vásza, földész' f.	—	7 —	pokolvar	szinte.
—	Fiber Vincze, leányé	Kath.	9 hó	aszalvány	Halászutcza.